

Organizace sdružující tlumočnický ZJ

Bc. Dana Peňázová

Historie – malé opakování

- Kdy začali působit první tlumočníci ZJ?
- Kdo tlumočil?
- Jakou měli odměnu?

Historie v ČR

Nebyly profesní organizace sdružující jen tlumočníky.

- Svaz invalidů - první organizace sdružující tlumočníky
- Po r. 1989 Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR (nezisková organizace) – školení, odměňování, přezkušování tlumočnicků, doporučování soudních tl. + Česká unie neslyšících (NO)

Přehled profes. organizací v ČR – dle data vzniku

- 1996 – Česká společnost tlumočnicků znakového jazyka, ČSTZJ
- 1996 – Organizace tlumočnicků znakového jazyka (pod SNN v ČR), OTZJ, vznik prvního etického kodexu v ČR
- 2000 – Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, ČKTZJ, působí dodnes. První CVP, vydala publikace s tematikou tlumočení a ZJ. Etický kodex, jak ho známe dnes.
- 2002 – Národní rada tlumočnicků a lektorů znakového jazyka, NRTLZJ – zaštitila a hájila práva tlumočnicků sdružených v OTZJ a ČSTZJ

Přehled organizací nabízejících tlum. služby v ČR 1.

Abecedně:

- **Centrum zprostředkování tlumočnicků pro neslyšící,**
CZTN (1999) - nyní pod SNN v ČR (2016)
  - databáze 38 tlumočnicků
  - tlumočení do ČZJ, znakované češtiny, artikulační tlumočení, online tlumočení.

Přehled organizací nabízejících tlum. služby v ČR 2.

- **Česká unie neslyšících**, ČUN (1990) – celostátní nezisková organizace
  - poskytuje tlumočnické i přepisovatelské služby - **Transkript online s.r.o.** (2012)
  - časopis Unie
  - tlumočníci 17 (interní i externí), přepisovatelé 3

Přehled organizací nabízejících tlum. služby v ČR 3.

- **Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR**, SNN v ČR (1990), nestátní nezisková organizace, celostátní působnost
  - poskytuje **tlumočnické a sociální služby**, sociální rehabilitace
  - časopis Gong – v r. 2017 ukončeno vydávání z finančních důvodů
  - Cíl: odstraňování informačních, komunikačních a integračních bariér prostřednictvím sociálního poradenství a tlumočnických služeb
  - podpora vzdělávacích aktivit

Přehled organizací nabízejících tlum. služby v ČR 4.

- Strom vědění (2010 – 2011) – kurzy: Pracovník v sociálních službách, Tlumočnictví znakového jazyka
- ukončení: písemný test z teorie tlumočení, ústní zkouška z překladu ČJ do ČZJ a naopak (audio, video), splnění docházky

Přehled organizací nabízejících tlum. služby v ČR 5.

- **Tichý svět** (2014, původně APPN) – tlumočnické služby, odborné sociální poradenství, sociální rehabilitace
- **Tichá linka** – online tlumočení 24 hodin denně, online přepisy
- vybudování **Tiché kavárny**

Přehled organizací nabízejících tłum. služby v ČR 6.

- **Unie neslyšících Brno** (1993), multimedialní učebna, tlumočnické služby a odborné sociální poradenství (2007), projekt tel. operátorské služby pro SP Telefonica O2, a.s.
  - první český psací telefon pro neslyšící
  - **CD** s kurzem znakového jazyka
  - **telekomunikační centrum** pro neslyšící

Přehled profes. organizací v zahraničí

1.

➤ EFSLI

European Forum of Sign Language Interpreters
(Evropská organizace tlumočnicků znakového jazyka).

- cíl: poskytnout fórum pro diskusi a sdílení informací mezi členy a tlumočnický.
- první setkání tlumočnicků na evropské úrovni (1987 Francie)
- zvoleno představenstvo (1993) z různých států Evropy
- první seminář na téma „Pracovní podmínky tlumočnicků“ (1994 Skotsko)
- každoroční konference na různá témata

Přehled profes. organizací v zahraničí

2.

- Současná prezidentka Ivana Bučko (Srbsko)
- 31 řádných členů z 25 evropských zemí (národní organizace tlumočnicků ZJ - NASLI) – řádní, přidružení, jednotlivci
- pořádání školení, seminářů, konferencí.

Přehled profes. organizací v zahraničí

3.

➤ WASLI

World Association of Sign Language Interpreters
(Světová organizace tlumočnicků znakového jazyka)

- založena 2003 během kongresu WFD v Kanadě (ale první koncept předložen již 1975)
- úzce spolupracuje s WFD (World Federation of the Deaf)
- prosazování povolání tlumočení znakového jazyka po celém světě
- podporují zřizování národních asociací tlumočnicků ZJ + jejich podpora

Přehled profes. organizací v zahraničí

4.

- podporují práci tlumočnicků na mezinárodních setkáních (konference, sportovní akce apod.)
- podporují výzkum ZJ
- rozvíjí a podporují standardy pro kvalitní školení, vzdělávání a hodnocení tlumočnicků ZJ
- pořádají konference a semináře
- spolupráce s organizacemi tlumočnicků mluvených jazyků
- představenstvo – čtyřleté volební období

Přehled profes. organizací v zahraničí

5.

- tlumočníci pracují na podpoře lidských práv neslyšících (prohlášení o roli tlumočnicka, 2014)
- International Sign (IS) – druh znakového jazyka/systému, který se používá především na mezinárodních setkáních, při setkávání s různými národnostmi (Dr. Robert Adam, odborník na znakový jazyk WFD, duben 2014, <http://en.wikipedia.org/wiki/>)

Přehled profes. organizací v zahraničí

8.

- **ASLI** - (Association of Sign Language Interpreters for England, Wales & Northern Ireland, 1987)
  - nabízí fórum pro odbornou diskusi v otázkách tlumočení a poskytování tlumočnických služeb
  - podporuje zvyšování a udržování standard při tlumočení, školení a další iniciativy
  - poskytuje informace tlumočnickům a spotřebitelům
  - podporuje výzkum v oblastech významných pro tlumočnické služby
  - mentoring – rozvoj, zdokonalení dovedností a zvýšení znalostí, prostor pro řešení dilemat a problémů v civilním prostředí

Přehled profes. organizací v zahraničí

6.

- **RID** (Registry of Interpreters for the Deaf)
  - vytváření vnitrostátních standardů kvality pro tlumočníky a transliterátory
  - obhájí osvědčené postupy při tlumočení
  - jeho členové uznávají a podporují jazyková práva všech neslyšících v rovnoprávném postavení k mluvícím uživatelům
  - cíl: odborný rozvoj tlumočnicků, podpora růstu profese tlumočnicka, vzdělávání veřejnosti
  - Etický kodex – R.I.D. spolu s NAD (National Association of the Deaf), 7 základních bodů (více samostatná přednáška)

Přehled profes. organizací v zahraničí

7.

- **AVLIC** (The Association of Visual Language Interpreters of Canada, 1979)
  - nezisková a profesionální organizace pro tlumočníky ZJ
  - jediný certifikační orgán pro tlumočníky ASL/AJ v Kanadě
  - snaha o posílení profese tlumočení
  - úzce spolupracuje s organizacemi neslyšících
  - podpora tlumočnicků v regionech

Literatura a zdroje

- Harváňková, B. *Poskytování tlumočnických služeb pro neslyšící z hlediska krajů ČR*. FF, UK v Praze, Ústav českého jazyka a teorie komunikace, Praha, 2011.
- Šebková, H. *Úvod do tlumočnické profese a vzdělávací systémy tlumočnicků v ČR a v zahraničí*. Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, Praha, 2008.

Literatura a zdroje

<http://www.cktzj.com/>

<http://www.cun.cz/>

<http://www.tichysvet.cz/>

<http://www.snn-cr.cz/Historie-SNN>

<http://efsli.org/>

www.wasli.org

Literatura a zdroje

<http://www.rid.org/>

<http://www.avlic.ca/>

Děkuji vám za pozornost 😊